

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง การปรับตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมือง เมืองปัตตานี ต่อเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีงบประมาณ 2554 และ 2555 จำนวน 350 นาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยศึกษาประเด็นคำถามตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษา และแบ่งเครื่องมือเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยแรงจูงใจ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

โดยนำแบบสอบถามการปรับตัวจาก เบญจมาศ ตีฆานะ (2541) มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำแบบสอบถามการปรับตัวไปใช้ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ ครอบคลุมตาม วัตถุประสงค์ในการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

1. เกณฑ์การให้คะแนน

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ตาราง 1 ความหมายและระดับการวัดของตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการถดถอยเชิงซ้อน

ตัวแปร	ความหมาย	ระดับการวัด/รายละเอียด
อายุ	อายุเต็มปี	แบบช่วง
สถานภาพสมรส	สถานภาพแต่งงานในปัจจุบัน	แบบกลุ่ม 0 = โสด 1 = สมรส 2 = หม้าย 3 = หย่า
ศาสนา	ศาสนาที่นับถือ	แบบกลุ่ม 0 = พุทธ 1 = อิสลาม
ระดับการศึกษา	การศึกษาขั้นสูงสุด	แบบช่วง
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานใน	เวลาเต็มปีที่ปฏิบัติงานในสาม	แบบช่วง
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้	จังหวัดชายแดนภาคใต้	
ระดับชั้นยศ	ชั้นยศสูงสุดในขณะปฏิบัติ ราชการ	แบบช่วง
ภูมิลำเนาเดิม	จังหวัดที่เกิด	แบบช่วง
รายได้	จำนวนเงินที่ได้รับในแต่ละ เดือน	แบบช่วง

ตาราง 1 ความหมายและระดับการวัดของตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการถดถอยเชิงซ้อน (ต่อ)

ตัวแปร	ความหมาย	ระดับการวัด/รายละเอียด
ความพอใจของรายได้	รายได้	แบบช่วง
ที่อยู่อาศัยขณะปฏิบัติหน้าที่	ที่อยู่อาศัยขณะปฏิบัติงาน	แบบช่วง
สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน	สภาพทั่วไปในที่ทำงาน	แบบช่วง
รายได้พิเศษ	เงินที่ได้รับนอกเหนือจาก เงินเดือน	แบบช่วง
การได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือน (สองขั้น)	ความดีความชอบที่ได้รับเป็น การขึ้นขั้นเงินเดือน	แบบช่วง

ตัวแปรตาม คือ การปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ และการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีระดับการวัดแบบช่วง (Interval scale) โดยเกิดจากการรวมคะแนนของข้อคำถามต่างๆ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในเชิงอัตวิสัย (Subjective Indicators) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามวัดระดับความการปรับตัวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร

1.1 การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ ลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

1.2 สำหรับการปรับตัวด้านอัตมโนทัศน์ ลักษณะข้อความมีทั้งด้านบวก และด้านลบ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

1.2.1 ข้อที่เป็นคำถามด้านบวกมีมาตราส่วนให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังข้างล่างนี้ (Likert อ้างถึงใน ดวงเดือน มูลประคับ, 2541: 82)

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

1.2.2 ข้อคำถามในด้านลบ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	4	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	5	คะแนน

1.2.3 คะแนนการปรับตัวของของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต่อเหตุการณ์ความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนใต้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งระดับระดับคะแนนออกเป็น 5 ช่วง และแปรผลคะแนนดังนี้ (Best อ้างถึงใน ดวงเดือน มูลประคับ, 2541 : 89)

ช่วงคะแนน	ระดับการปรับตัว
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบของแต่ละตัวแปร หลังจากนั้นได้ดำเนินการตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ตรวจสอบเครื่องมือให้ตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามทั้งหมดให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และรวบรวมข้อเสนอแนะทั้งหมดที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำมาทำการปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้

2.2 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ในกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกัน นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (ซูเกียรติ วิวัฒน์วงศ์เกษม, 2539 : 298-299) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ เท่ากับ .864

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะมีขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยเพื่อนำไปยื่นต่อ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แจกให้กับผู้บังคับบัญชาระดับรองสารวัตรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด 350 นาย เป็นเวลา 5 ครั้ง เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมกับอธิบายแบบสอบถามในแต่ละข้อเพื่อให้เข้าใจตรงกัน วัตถุประสงค์ของคำถามและคำตอบนั้นๆได้ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน มีกำหนดคืนภายใน 2 สัปดาห์

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล แล้วดำเนินการให้คะแนนและวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์

การวิเคราะห์เพื่ออธิบายปัจจัยส่วนบุคคล จะใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สถิติอนุมานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบใช้สถิติ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านบทบาทหน้าที่และด้านอัตมโนทัศน์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 สมการ โดยสมการแรกทดสอบเฉพาะตัวแปรอิสระ ส่วนสมการที่สองจะใส่ตัวแปรทุกตัวในสมการ ทั้งนี้เพื่อทดสอบความสำคัญและความเปลี่ยนแปลงของสมการ ตัวแปร และค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าที่อธิบายว่า ตัวแปรทั้งหมดในสมการสามารถอธิบายตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

Prince of Songkla University
Pattani Campus